

Persmap

Vrijdag 11 april 2008 17.00 uur
Estaminet 'T HAMERKEN
in de brouwerij De Halve Maan
Walplein 26 te Brugge

*Verwelkoming door de heer **Paul Vanneste**, voorzitter vzw 'T HAMERKEN*

*

*Laudatio door **Professor Erik Aerts**, KU Leuven*

*

*Uitreiking van "HET GULDEN HAMERKEN"
Aan **Professor Em. Raymond van Uytven**, auteur van "Geschiedenis van de Dorst",
door de heer **Patrick Moenaert**, burgemeester van stad Brugge*

*

*Ludieke benadering door **Prof. Arnoldus Goedbier***

*

Receptie

een organisatie van

Bestuursleden vzw 'T HAMERKEN :
Paul Vanneste, Henk Anseeuw,
Jan De Bruyne, Ronny Vanaelst,
Lorenz Lambrecht, Marleen Ryckebusch
Wouter Hollevoet.

vzw 'T HAMERKEN
vereniging voor Brouwerijgeschiedenis
Molenmeers 24
B-8000 Brugge
J +32(0)50 31 15 04
Email : estaminet@thamerken.be
Website : www.thamerken.be

**Verwelkoming door
de heer Paul Vanneste,
voorzitter vzw 'T HAMERKEN**

*Geachte Heer Burgemeester
Geachte Dames en Heren,*

Juist 20 jaar geleden namen enkele Bruggelingen het initiatief om een vzw op te richten met als doel een studiegenootschap te vormen om vooral het Brugse brouwerijverleden te bestuderen. Zo ontstond in 1988 "t Hamerken, vzw voor brouwerijgeschiedenis"

De vereniging stelde zich tot doel om een en ander over te verzamelen over het Brugs Brouwerijverleden: foto's, documenten en voorwerpen betreffende brouwerijen en hun brouwers, gegevens over de Brugse cafés en over volksgebruiken in verband met herbergen en bier. Verder zet 't Hamerken zich in voor het behoud van de nog zichtbare sporen in het Brugs bouwkundig erfgoed van de vroegere brouwerijen.

*Een der belangrijkste activiteiten is de uitreiking van het "**Gulden Hamerken**". Om de twee jaar wordt aan een persoon die zich heeft verdienstelijk gemaakt voor de brouwerijgeschiedenis het "**Gulden Hamerken**" uitgereikt. Dit jaar gebeurt dit voor de 6^e keer.*

*De laureaat 2008 is professor em. **Raymond van Uytven**. Verleden jaar verscheen van hem het boek: "**Geschiedenis van de dorst**" Dit werk handelt niet enkel over bier, maar gaat over alle dranken, die in de lage Landen werden geconsumeerd. Wie wat dronk en wanneer wordt rijkelijk aangetoond via verhelderende tabellen en overzichten. Uiteraard is er de goud-gele draad van het gerstenat, die het bier vanaf het begin van onze jaartelling over 20 dorstige eeuwen volgt tot op de dag van vandaag.*

De grondigheid waarmee de biergeschiedenis in dit werk wetenschappelijk benaderd wordt, maakt professor Raymond van Uytven tot laureaat "Gulden Hamerken 2008"

Het Gulden Hamerken

Met hetzelfde enthousiasme en in dezelfde geest waarin de vzw 't Hamerken ontstaan is, ontstond de tweejaarlijkse prijs "Het Gulden Hamerken". Deze gouden trofee, wordt uitgereikt aan een persoon die zich verdienstelijk gemaakt heeft voor de brouwerijgeschiedenis. Dit jaar gebeurt dit voor de zesde maal. Daarbij benadrukt de prijs het bier-cultuur-historische karakter van de vzw 't Hamerken. Deze prijs is eveneens een steun en eerbetoon aan de nog actieve Belgische brouwerijen. Zij hebben hun reputatie op nationaal en op wereldniveau te danken aan onze voorouders die koppig de traditionele bieren bleven voort brouwen.

1998 Jaak Rau

Maakte een studie over de Brugse Brouwerijen en publiceerde dit in zijn bekende boeken : "De Brugse Parochies"

2000 Kris Herteleer

De Dolle Brouwer uit Esen, die niet alleen een bijna verdwenen brouwerij terug opstartte, maar ook de verdwenen brouwerijen uit de West-Vlaanderen heeft geïnventariseerd, er de nodige documentatie heeft over verzameld en er een prachtige diareeksen maakte over de Westhoek en Brugge.

2002 Jean Martens

stichter van het Bocholter brouwerijmuseum, het grootste brouwerijmuseum in Europa. Dit museum heeft een enige collectie machines en brouwerijtoestellen, die op een aanschouwelijke manier de industriële evolutie volgen.

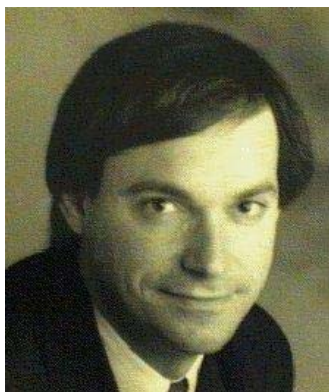
2004 Frank Becuwe

voorzitter van Westhoekmonumenten. Hij zorgde ervoor dat de enig overgebleven brouwerij van voor WO I gered werd voor de toekomst en lag zo aan de oorsprong van het museum "brouw- en mouthuis DE SNOEK". Daarbij heeft hij nog verschillende publicaties geschreven over verdwenen brouwerijen in de Westhoek.

2006 Paul Daeleman

Wat begon met het uitpluizen van de archieven van zijn schoonvader-brouwer leidde tot plaatselijke publicaties zoals "Wommelgems Oorlogsbier". Maar geleidelijk aan breidde zijn studieterrain zich uit tot de ganse Belgische brouwerijactiviteit in WO II. Zo werd Paul een kenner en van WO II en van de brouwerijen in die tijd. Dit mondt uit tot zijn meesterwerk: "Brouwen in Oorlogsomstandigheden, tijdens WO II"

Laudatio wordt uitgesproken door de Professor Erik Aerts

Over de spreker Professor Erik Aerts

Katholieke Universiteit Leuven
Subfaculteit Geschiedenis
Voorzitter Onderzoekseenheid Nieuwe Tijd
Geboren te Lier in 1955

Professor Erik Aerts is oud-student van Professor Emeritus Raymond Van Uytven, de laureaat van het Gulden Hamerken.

In die hoedanigheid is hij de uitgelezen persoon om de laudatio uit te spreken en zijn oude meester in het zonnetje te zetten.

De geschiedenis van het bier is voor professor Aerts geen onbekende.

Hij schreef bijdragen over het bier van Lier en bier in Brabant, over Aalsterse hop, over drankvertier en volksplezier in Brabant en Lier. Enkele jaren terug gaf hij een boeiende spreekbeurt over de geschiedenis van het bier voor de leden van 't Hamerken.

Met de doctoraatsthesis : “Bier, brouwers en brouwerijen in Lier. 1400-1800. Institutionele, sociale en economische aspecten van een stedelijke industrie tijdens de late middeleeuwen en de nieuwe tijd” promoveerde Eric Aerts aan de Leuvense Universiteit met de grootste onderscheiding.

Zich baserend op de publicaties van zowel amateur heemkundigen als academisch gevormde historici en op de pioniersstudies van professor Raymond van Uytven werkte professor Erik Aerts de studie van de Lierse brouwerijen uit in de diepte. Hij schetst met zijn doctoraatswerk een totaalbeeld van de Lierse biergeschiedenis over een periode van vierhonderd jaar en plaatst die in hun tijdsgeslacht.

Het zal de Bruggelingen verwonderen dat de Lierse brouwers in het begin van de 18^e eeuw grote hoeveelheden Caves, het paradepaardje onder de Lierse bieren, exporteerden naar Brugge

Het Gulden Hamerken 2008

**Professor Em. Raymond van Uytven,
auteur van
“De Geschiedenis van de Dorst” e.a.**

Raymond van Uytven is professor em. geschiedenis aan de Universiteit Antwerpen (UFSIA) en aan de K.U.Leuven. Hij verzorgde gastcolleges aan diverse binnen- en buitenlandse universiteiten. Hij is voorzitter van de Nederlands-Belgische stichting ‘De Brabantse Stad’. Hij is houder van de Francqui Prijs, uitgereikt door de Belgische universiteiten.

Raymond van Uytven publiceerde meerdere succesvolle standaardwerken over de middeleeuwen. Daarbij vergeet hij nooit de drank als basisbehoefte van de mens. Vooral wijn en bier, maar ook andere dranken komen steeds aan bod in zijn werken. Zijn studies beperken zich niet tot de lage landen, maar strekken zich uit tot het Rijnland en tot gans Europa.

Op het gebied van brouwerijgeschiedenis is hij een pionier. Het onderwerp bier en brouwerijen waren graag gelezen publicaties van amateur heemkundigen en historici. Professor van Uytven ging er dieper op in en gaf er een wetenschappelijke dimensie aan. Zijn aanpak toont aan dat de studie van bier niet alleen een aangenaam onderwerp is dat sterk tot de verbeelding spreekt, maar dat het ook wetenschappelijk kan bekeken worden in zijn sociaal-economische en cultuur-historische context.

Raymond van Uytven ontvangt het “**Gulden Hamerken 2008**” voor zijn recentste meesterwerk:

“**GESCHIEDENIS VAN DE DORST**” (Davidsfonds 2007).

In dit werk verdiept professor van Uytven zich in literaire en ambtelijke teksten over dranken en vooral over bier. Het werk dat aangenaam leest, is verlucht met enkele mooie afbeeldingen en aangevuld met leuke wetenswaardigheden. De tekst wordt wetenschappelijk gestaafd met tientallen tabellen. De concurrentiestrijd tussen de verschillende dranken is leidraad. De mens - zo stelt Plinius de Oudere al in de eerste eeuw - is het enige wezen dat drinkt ook als het geen dorst heeft. Water, wijn, bier, brandewijn, jenever, pils, frisdrank en de exotische indringers chocolade, koffie en thee: door de geschiedenis heen hebben alle mogelijke dranken elkaar bestreden om de gunst van de ‘drinker’. Dit boek dompelt de lezer onder in het drankverbruik van de Lage Landen, vanaf het begin van onze tijdrekening tot nu, van honingmee tot ijsthee. De verschillen in plaatselijk drankgebruik wordt per streek beschreven “Geschiedenis van de dorst” is bovendien een cultuurgeschiedenis met een unieke kijk op het dagelijkse leven van onze voorouders, hun materiele welstand en manier van denken. Een standaardwerk waarvan iedereen kan genieten.

Kort samengevat: de grondigheid waarmee de biergeschiedenis in dit werk wetenschappelijk benaderd wordt, maakt professor Raymond van Uytven tot laureaat “Gulden Hamerken 2008”

Beknopte bibliografie van prof. Van Uytven

Vooral de werken in verband met bier, drank en brouwerijen werden opgenomen.

- **van Uytven Raymond.- *Bier und Brauer in Brabant und Flandern: ein Blick auf sechs Jahrhunderte Konsumgeschichte.***- In: Bierkultur an Rhein und Maas / Langensiepen Fritz [edit.], e.a., Bonn, Landschaftsverbandes Rheinland, 1998, p. 219-242
- **van Uytven Raymond.- *Consumptie en conjunctuur: Duinkerken en Oostende in de zestiende eeuw.***- In: Regionale geschiedenis zonder grenzen: opstellen aangeboden aan Prof. dr. J.C.G.M. Jansen, Maastricht, Sociaal Historisch Centrum voor Limburg, 1998, p. 49-74.- (Cahiers van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg; 1)
- **van Uytven Raymond.- *Het dagelijks leven in een middeleeuwse stad: Leuven anno 1448.***- Leuven: Davidsfonds, 1998.- 170 p.: ill..- (Historische reeks / Davidsfonds; 43).- ISBN 90-6152-659-0
- **van Uytven Raymond.- *De zinnelijke Middeleeuwen.***- Leuven: Davidsfonds, 1998.- 232 p.
- **van Uytven Raymond, -Le Combat des boissons en Europe du moyen âge au XVIIIe siècle** -In : Alimentazione e nutrizione Sec.XIII-XVIII, Florence 1997 p53-89
- **van Uytven Raymond, - Het bierverbruik en de sociaal-economische toestand in het Brugse vrije in de zestiende eeuw,-** In: Handelingen Genootschap voor Geschiedenis "Société d' Emulations" 131 1994 5-34
- **van Uytven R.- *Wijnhandel en -verbruik in het Antwerpen van de 16e eeuw.***- In: Europa aan tafel: een verkenning van onze eet- en tafelcultuur / de Nave F. [edit.], e.a., Antwerpen, Uitgeverij MIM, 1993, p. 40-47
- **van Uytven Raymond.- *Leeuw aan Bacchus' voeten: drinken te Zoutleeuw van de middeleeuwen tot de 18de eeuw.***- In: Door de eeuwen heen geschonken: de geschiedenis van de drank te Zoutleeuw, 18 mei - 21 juli '91, Zoutleeuw, Toeristische Dienst Zoutleeuw, 1991, p. 8-30
- **van Uytven Raymond, - *Wijnverbruik te Antwerpen en 's-Hertogenbosch,***- In: Liber Amicorum Dr J. Scheerder, Leuven 1987
- **van Uytven Raymond, - *De drankcultuur in de Zuidelijke Nederlanden tot de XVIIIde eeuw,-*** In: Drinken in het verleden, Leuven 1973 17-49
- **van Uytven Raymond, - *Haarlemmer hop, Goudse Kuyt en Leuvense peterman,-***In: Arca Lovaniensis, 4 1975 334-351
- **van Uytven Raymond, - *De ondergang van de wijnteelt in de Nederlanden,-***In: Spiegel Historiaeel ,1 1966 52-59
- **van Uytven Raymond, - *Die bedeutung des Kölner Weinmarktes im 15Jahrhundert,-*** In: Rheinische Vierteljahrbblätter, 30 1965 234-252
- **van Uytven Raymond, - *Het verbruik van land- en vreemde wijnen in Brabant gedurende de 16^e eeuw,-*** In: Brabantse folklore, 167 1965, 299-337
- **van Uytven Raymond, - *De Leuvense bierindustrie in de XVIIIde eeuw,-*** In: Bijdrage voor de Geschiedenis der Nederlanden, 16 1961 193-227

Uitreiking van Het Gulden Hamerken 2006 door de heer Patrick Moenaert, Burgemeester van Stad Brugge

Burgemeester van Stad Brugge
Patrick Moenaert
Stadhuis, Burg 12, 8000 Brugge
Tel. 050 44 81 13
Fax 050 44 81 49
E-mail : kabinet.burgemeester@brugge.be
Website: www.patrickmoenaert.be

Zijn politieke loopbaan begon in 1979 als kabinetssecretaris bij minister Daniël Coens en in 1982 werd hij gemeenteraadslid in Brugge.

In 1988 werd hij voorzitter van het OCMW en in 1995 werd hij verkozen tot burgemeester van Brugge.

In zijn vrije tijd is hij vooral met muziek bezig. Doorheen de jaren heeft hij een aanzienlijke collectie elpees en cd's verzameld die verschillende genres omvat. Maar zijn voorkeur gaat uit naar een portie stevige rock.

Ook een glas goede wijn kan hem bekoren. Zijn voorkeur gaat uit naar rode Chateauf-du-Pape of Gigondas, maar ook steeds vaker Pays-d'Oc's, waar sterk aan gewerkt wordt. Daarnaast is hij nu de Spaanse wijnen aan het leren kennen, ook zeker de moeite waard.

Hij neemt zelden een blad voor de mond. Communicatie op geregelde tijdstippen en "zeggen waar het op staat" zijn voor hem heel belangrijk. Hij staat er ook op dat er objectief beleid wordt gevoerd.

Van vzw 't HAMERKEN kent hij tot op vandaag alles.

Spreekuur

In het kabinet van de Burgemeester
Elke dinsdag van 14 u. tot 17 u., uitgezonderd op de laatste dinsdag van de maand.

Ludieke animatie door Prof. Arnoldus Goedbier van het Nationaal Instituut voor de Mythologie van het Bier

Wie is Prof. Arnoldus Goedbier ?

Professor Arnoldus Goedbier heeft in zijn carrière sedert het jaar van het bier (1986) al heel wat biertjes doorzwommen. Hij werd de perfecte animator in alles wat met drank en gastronomie te maken heeft. Hij zorgt telkens voor nieuw leven in de Brouwerij.

De professor animeert en serveert culinaire wetenschap met een knipoog.

Website : <http://www.goedbier.be>

Email : goedbier@telenet.be

De professor brengt grappige visuele en auditieve interventies tussen het publiek.

Hij kiest uit zijn arsenaal van leuke tussenkomsten de gepaste acts op het gepaste moment om het aanwezige publiek te entertainen.

VZW 'T HAMERKEN

Vereniging voor brouwerijgeschiedenis

Vzw 't Hamerken werd op 6 juli 1988 gesticht door enkele enthousiaste Bruggelingen met als doel de studie en de geschiedenis van het brouwerijgebeuren te Brugge.

Vóór de eerste wereldoorlog waren er 31 brouwerijen in de Brugse binnenstad.

De vereniging stelt zich tot doel om daar één en ander over te verzamelen: foto's, documenten en voorwerpen betreffende brouwerijen en hun brouwers, gegevens over de Brugse cafés en over volksgebruiken in verband met herbergen en bier.

Het verdwenen museum

Toen de vereniging over de oude mouterijgebouwen van de mouterij-brouwerij 't Hamerken kon beschikken, was dit de ideale plaats om er een museum in te richten. Dit museum bleef open tot begin 2005, totdat het noodzaak was te verhuizen. De belangrijkste stukken zijn verhuisd naar de "Estaminet 't Hamerken", gevestigd in een lokaal van brouwerij De Halve Maan.

De vzw 't Hamerken zet zich in voor het behoud van de oude mouterij 't Hamerken, de nu leegstaande gebouwen in het Verbrand Nieuwland. Het is het enig industrieel erfgoed dat Brugge bezit. Alle oorspronkelijke machines staan er nog op hun plaats. De vzw 't Hamerken heeft bewaard ingediend tegen de huidige bouwplannen van de firma BPI, waarbij de opstelling van de machines gewijzigd wordt en de oude graanzolders verdwijnen.

Zij stelt zich vragen bij de voorgestelde plannen:

- machines te dicht op mekaar geplaatst, waardoor het verband verloren gaat
- bepaalde machines en toestellen zijn te groot en te hoog en zullen niet tussen de bouwlagen passen.
- de functie van het laden en lossen van zakken aan de dakkapellen is niet meer zichtbaar
- er is geen zicht meer op de ruime moutvloeren
- de monumentale graanzolder verdwijnt
- het authentieke aspect van de mouterij gaat verloren
- de oude technieken van luchtafzuiging en verluchting zullen niet meer zichtbaar zijn

Estaminet 't Hamerken

De belangrijkste stukken van het vroegere brouwerijmuseum hebben een onderkomen gevonden in Estaminet 't Hamerken, in een beneden verdieping van brouwerij De Halve Maan op het Walplein. Sedert 2006 is dit de thuishaven voor vzw 't Hamerken.

Elke 2^e vrijdag van de maand is de Estaminet open voor het publiek tussen 19 u en 21 uur.

Dus nog op volgende dagen in 2008: 9/5,13/6,11/7,8/8,12/9,10/10,14/11 en 12/12

Jaarprogramma in 2008

Vrijdag 11 april om 17 u: uitreiking Gulden Hamerken

Vrijdag 9 mei: Tijdens opening Estaminet: bezoek museum Halve Maan, bar open tot 22 u.

Vrijdag 13 juni om 19u: bierwandeling over drank en eten, bar open tot 22 uur

Zaterdag 14 juni om 14 u30: bierwandeling over drank en eten.

Zaterdag 11 oktober, bieruitstap naar Brussel met o.a. bezoek aan Wieleman, Cantillon en het Brouwershuis.

Zaterdag 15 november: opening Brugs BAB Bierfestival

Vrijdag 5 december jaarlijks souper.

Bezoek onze website: www.thamerken.be

E-mail: estaminet@thamerken.be

Lid worden

U wordt lid door het storten van :

4 € individueel

6 € duo lidmaatschap voor 2 personen

10 € erelid

Op rekening nr 476-7044661-31

van vzw 't Hamerken - Brugge

Publicaties

- **Bierverleden te Brugge**, degustatieve wandeling langs biergetuigen
Prof. Arnoldus Goedbier 1994.
- **Van 't Hamerken tot De Gouden Boom**,
de geschiedenis van een brouwerij in de Langestraat.
Henk Anseeuw, Jan D'hondt, Yvette Kemel, Paul Vanneste
i.s.m. Het Levend Archief Brugge

Prijs €5,00

Prijs €10,00

Te koop in het museum.